

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCCLII. ad annum CCCCLXXX.

Parisiis, 1644

Praeteritorvm Sedis Apostolicae Episcoporvm Avctoritates de gratia Dei &
libero voluntatis arbitrio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14918

Cælestinus
quando
pontifica-
tum ade-
ptus fue-
rit?

Theodo-
sius impe-
rator reli-
gionis de-
fensor.

Africa vin-
dicta diui-
na a barba-
ris vasta-
tur.

Burgun-
diones &
Hiberni ad
fidem Christi
conuersi.
Laurentii
Vallæ in
Cælestini
calumnia.

Quamdiu
sedem te-
nuerit?

^a *Cælestinus.*] Cum post obitum Bonifacii sedes dies 9. vacasset, tertio Nonas Nouembris, anno Christi 423. Theodosii imperatoris 16. Cælestinus, *sine vlla plebis sua desensione*, inquit August. epist. 261. *creatus est pontifex*, quamquam ii, qui Eulalii factionis erant, in schismate perseuerarint, nec vlllo pacto cum Cælestino communicare voluerint. Theodosius pietatis & religionis amantissimus imperator, propter impugnatas hæreses, & catholicam fidem defensam, singulari Dei beneficio omnium tyrannorum metu ac periculo liberatus fuit. Africa Arianæ perfidiæ tenacissima, & acerbissima catholicorum persecutrix, occulto Dei iudicio a Vandalis aliisque barbaris incensa, direpta & vastata, centum deinceps annorum spatium sub barbarico iugo permanfit. Auctoritate huius pontificis Britannia, Scotia, & Italia, a Pelagiana, orientales ecclesiæ, a Nestoriana hæresi sunt expurgatæ, Burgundiones & Hiberni ad fidem Christi conuersi. Quam inepte itaque vnus Laurentius Valla Grammaticus, ecclesiasticarum rerum plane ignarus, Cælestinum papam, qui primus omnium Nestorium Romæ damnauit, & per legatos ab œcumenica Synodo Ephesina æque euicendum curauit, eiusdem Nestorii hæresibus infectum fuisse asseruerit, nemo non intelligit. Hæc ex Prospero, Beda, Baron. anno 423. & sequentibus.

^b *Sedit annis octo, mensibus 10. diebus 17.*] Octauo Idus Aprilis, anno 432. defunctus, ab exordio sedis, vsque ad diem obitus, mensibus dumtaxat quinque, & diebus tribus post octennium absolutum, sedem tenuisse potuit. Baronius prædicto loco.

PRÆTERITORVM
SEDIS APOSTOLICÆ EPISCOPORVM
AUCTORITATES

de gratia Dei & libero voluntatis arbitrio.

TITVLI SENTENTIARVM.

I. Quod Adam omnes homines leserit, nec quemquam nisi gratia posse saluari.	VI. Quod omnis sancta cogitatio, & motus pie voluntatis ex Deo sit.
II. Quod nemo sit bonus suis viribus, nisi participatione eius qui solus est bonus.	VII. Quod gratia Dei non solum peccata dimittat, sed etiam adiuvat ne committantur, & præstat vt lex impleatur, non sicut ait Pelagius facile, quasi sine gratia Dei difficilius possit impleri.
III. Quod nisi gratia Dei continua inuenimur, insidias diaboli superare non possumus.	VIII. Quod præter statuta sedis apostolica, omnes orationes ecclesiæ
IV. Quod per Christum libero bene utamur arbitrio.	
V. Quod omnia sanctorum merita dona sint Dei.	

Christi gratiam resonant, qua
genus humanum ab æterna dam-
natione reparatur.

exsufflatione, spiritus ab eis abi-
guntur immundi.

IX. Quod gratiam Dei etiam ba-
ptizandorum testetur instituta
purgatio, cum exorcismis, &

X. Quod profundiores quaestiones nec
contemnenda sint, nec penitus
asserenda.

QVIA nonnulli, qui catholico nomine gloriantur, in
damnatis hæreticorum sensibus, seu prauitate, seu
imperitia demorantes, piissimis disputatoribus obuiare
præsument; & cum Pelagium atque Cælestium anathe-
matizare non dubitent, magistris tamen nostris, tam-
quam necessarium modum excefferint, obloquuntur,
eaque tantummodo sequi & probare profitentur, quæ
sacratissima beati apostoli sedes Petri contra inimicos gra-
tiæ Dei per ministerium præsulum suorum sanxit & do-
cuit. Necessarium igitur fuit diligenter inquirere, quid re-
ctores Romanæ ecclesiæ de hæresi, quæ eorum tempori-
bus exorta fuerat, iudicauerint, & contra nocentissimos
liberi arbitrii defensores, quid de gratia Dei sentiendum
esse censuerint: ita vt etiam Africanorum Conciliorum
quasdam sententias iungeremus, quas utique suas fece-
runt apostolici antistites cum probarunt. Vt ergo plenius
qui in aliquo dubitant instruantur, constitutiones sancto-
rum patrum compendioſo manifestemus indiculo. Quod
si quis non nimium est contentiosus, agnoscat omnium
disputationum connexionem ex hac subditarum auctori-
tatum breuitate pendere, nullamque sibi contradictionis
supereſſe rationem, si cum catholicis credat, & dicat,

I.

In præuaricatione Adæ omnes homines naturalem pos-
sibilitatem & innocentiam perdidisse, & neminem de
profundo illius ruinae per liberum arbitrium posse con-
ſurgere, nisi eum gratia Dei miserantis erexerit, pronun-
tiant beatæ memoriæ Innocentio papa, atque dicente
in epistola ad Carthaginense Concilium: *Liberum enim ar-
bitrium olim ille perpeſſus, dum ſuis inconfultius utitur bonis, ca-
dens in præuaricationis profunda demerſus eſt, & nihil quemad-
modum exinde reſurgere poſſet inuenit: ſuaque in æternum liber-
tate deceptus, huic ruinae ſubiactuſſet oppreſſus, niſi eum poſtea
Chriſti per ſuam gratiam releuaſſet aduentus, qui per nouæ rege-*

Epistola 31.
In requi-
rendis.

nerationis purificationem, præteritum omne vitium sui baptismatis lauacro purgavit.

II.

In eadem
epistola.

Neminem esse per semetipsum bonum, nisi participationem sui ille donet, qui solus est bonus. Quod in iisdem scriptis eiusdem pontificis sententia protestatur, dicens: *Numquid nos de eorum post hæc rectum mentibus æstimemus, qui sibi se putant debere quod boni sunt, nec illum considerant, cuius quotidie gratiam consequuntur, qui sine illo tantum se assequi posse confidunt?*

III.

In eadem
epistola.

Neminem, etiam baptismatis gratia renouatum, idoneum esse ad superandas diaboli insidias, & ad euincendas carnis concupiscentias, nisi per quotidianum adiutorium Dei perseverantiam bonæ conuersationis acceperit. Quod eiusdem antistitis in eisdem paginis doctrina confirmat, dicens: *Nam quamuis hominem redemisset a præteritis ille peccatis, tamen sciens iterum posse peccare, ad reparationem sibi, quemadmodum posset illum & post ista corrigere, multa seruauit, quotidiana præstans illi remedia, quibus nisi freti confisque nitamur, nullatenus humanos vincere poterimus errores. Necessè est enim, ut quo auxiliante vincimus, eo iterum non adiuuante vincamur.*

IV.

Epist. 24.
Inter ceteras.

Quod nemo nisi per Christum libero bene utatur arbitrio, idem magister in epistola ad Mileuitanum Concilium data prædicat, dicens: *Auerte tandem, o prauissimarum mentium peruersa doctrina, quod primum hominem ita libertas ipsa decepit, ut dum indulgentius frenis eius utitur, in præuaricationis præsumptionem conciderit. Nec ex hac potuit erui, nisi prouidentia ei regenerationis statum pristinae libertatis Christi Domini reformasset aduentus.*

V.

Prosper
contra
Collatorum
cap. 10.

Quod omnia studia, & omnia opera ac merita sanctorum, ad Dei gloriam laudemque referenda sunt, quia nemo aliunde ei placet, nisi ex eo quod ipse donauerit. In quam nos sententiam dirigit beatæ recordationis papæ Zosimi regularis auctoritas, cum scribens ad totius orbis episcopos ait: *Nos autem instinctu Dei (omnia enim bona ad auctorem suum referenda sunt, unde nascuntur) ad fratrum & coepisco-*

tum amplectimur, quod scilicet tertio capitulo definitum est: *Vt quicumque dixerit gratiam Dei, qua iustificamur per Iesum Christum Dominum nostrum, ad solam remissionem peccatorum valere, quæ iam commissa sunt, non etiam ad adiutorium, ut non committantur, anathema sit.* Et iterum quarto capitulo: *Vt si quis dixerit gratiam Dei per Iesum Christum propter hoc tantum nos adiuuare ad non peccandum, quia per ipsam nobis reuelatur & aperitur intelligentia mandatorum, ut sciamus quid appetere, & quid vitare debeamus, non autem per illam nobis præstari, ut quod faciendum cognouimus, etiam facere diligamus atque valeamus, anathema sit.* Cum enim dicat Apostolus: *Scientia inflat, caritas vero ædificat: valde impium est, ut credamus, ad eam quæ inflat nos habere gratiam Christi, & ad eam quæ ædificat non habere, cum sit utrumque donum Dei, & scire quid facere debeamus, & diligere ut faciamus, ut ædificante caritate scientia non possit inflare.* Sicut autem de Deo scriptum est: *Qui docet hominem scientiam: ita etiam scriptum est: Caritas ex Deo est.* Item quinto capitulo: *Vt quisquis dixerit, ideo nobis gratiam iustificationis dari, ut quod facere per liberum arbitrium iubemur, facilius possimus implere per gratiam, tamquam etsi gratia non daretur, non quidem facile, sed tamen possimus etiam sine illa diuina implere mandata, anathema sit.* De fructibus enim mandatorum Dominus loquebatur, ubi non ait: *Sine me difficilius potestis facere: sed ait: Sine me nihil potestis facere.*

1. Cor. 8.

Psal. 93.

1. Ioan. 4.

Ioan. 15.

VIII.

Præter eas autem beatissimæ & apostolicæ sedis inuiolabiles sanctiones, quibus nos piissimi patres, pestiferæ nouitatis elatione deiecta, & bonæ voluntatis exordia, & incrementa probabilium studiorum, & in eis usque in finem perseuerantiam, ad Christi gratiam referre docuerunt, obsecrationum quoque sacerdotilium sacramenta respiciamus, quæ ab apostolis tradita in toto mundo, atque in omni ecclesia catholica uniformiter celebrantur, ut legem credendi lex statuat supplicandi. Cum enim sanctarum plebium præfules mandata sibimet legatione fungantur, apud diuinam clementiam humani generis agunt causam, & tota seculum congemiscente ecclesia postulant & precantur, ut infidelibus donetur fides, ut idololatræ ab impietatis suæ

liberentur erroribus, vt Iudæis ablato cordis velamine lux veritatis appareat, vt hæretici catholicæ fidei perceptione respiciant, vt schismatici spiritum rediuiuæ caritatis accipiant, vt lapsis pœnitentiæ remedium conferatur, vt denique catechumenis ad regenerationis sacramenta perductis, cælestis aula misericordiæ referetur. Hæc autem non perfunctorie neque inaniter a Domino peti, rerum ipsarum monstrat effectus: quandoquidem ex omni errorum genere plurimos Deus dignatur attrahere, quos erutos de potestate tenebrarum transferat in regnum filii caritatis suæ, & ex vasis iræ faciat vasa misericordiæ. Quod adeo totum diuini operis esse sentitur, vt hæc efficienti Deo gratiarum semper actio, laudisque confessio pro illuminatione talium vel correctione referatur.

IX.

Illud etiam quod circa baptizandos in vniuerso mundo sancta ecclesia vniformiter agit, non otioso contemplamur intuitu: cum siue paruuli, siue iuuenes ad regenerationis veniunt sacramentum, non prius fontem vitæ adeunt, quam exorcismis & exsufflationibus clericorum spiritus ab eis immundus abigatur: vt tunc vere appareat quomodo princeps mundi huius mittatur foras, & quomodo prius alligetur fortis, & deinceps vasa eius diripiantur, in possessionem translata victoris, qui captiuam duxit captiuitatem, & dat dona hominibus. His ergo ecclesiasticis regulis, & ex diuina sumptis auctoritate documentis, ita adiuuante Domino conformati sumus, vt omnium bonorum affectuum atque operum, & omnium studiorum omniumque virtutum, quibus ab initio fidei ad Deum tenditur, Deum fateamur auctorem, & non dubitemus ab ipsius gratia hominis merita præueniri, per quem fit, vt aliquid boni & velle incipiamus & facere. Quo vtique auxilio & munere Dei non aufertur liberum arbitrium, sed liberatur; vt de tenebroso lucidum, de prauo rectum, de languido sanum, de imprudente sit prouidum. Tanta enim erga omnes homines est bonitas Dei, vt nostra velit esse merita, quæ sunt ipsius dona, & pro his quæ largitus est æterna præmia sit donaturus. Agit quippe in nobis, vt quod vult, &

Concil. Tom. 4.

Ooo ij

velimus & agamus. Nec otiosa in nobis esse patitur, quæ exercenda non negligenda donauit, vt & nos operatores finis gratiæ Dei, ac si quid in nobis ex nostra viderimus remissione languescere, ad illum solite recurramus, qui sanat omnes languores nostros, & redimit de interitu vitam, & cui quotidie dicimus, *Ne inducas nos in tentationem, sed libera nos a malo.*

Matth. 6.

X.

^a Profundiores vero, difficilioreſque partes incurrentium quæſtionum, quas latius petraçtarunt qui hæreticis reſtiterunt, ſicut non audemus contemnere, ita non neceſſe habemus adſtruere: quia ad confitendum gratiam Dei, cuius operi ac dignationi nihil penitus ſubtrahendum eſt, ſatis ſufficere credimus quidquid ſecundum prædictas regulas apoſtolicæ ſedis nos ſcripta docuerunt, vt prorfus non opinemur catholicum, quod apparuit præfixis ſententiis eſſe contrarium.

NOTA IACOBI SIRMONDI
SOCIETATIS IESV.

^a *Præteritorum ſedis apoſtolicæ.*] Hic ſequentium ſententiarum eſt titulus in libris antiquis, cumque vt germanum agnoſcit etiam codex Canonum Dionyſii exigui. Quamquam autem hæ Cæleſtini non ſint, Cæleſtino tamen, quiſquis earum eſt auctor, quia cum Cæleſtini epiſtola coniungi eique ſubiici ſolebant, ab antiquis olim ſcriptoribus tributæ ſunt, vt a Petro diacono in libro de incarnatione & gratia Chriſti ad Fulgentium, a Floro magiſtro in libro aduerſus Ioannem Scotum, qui eccleſiæ Lugdunenſis nomine circumfertur, ab Hincmaro Rhemenſi contra Gotheſcalcum, a Creſconio, Iuone, & aliis.

NOTA SEVERINI BINII.

^a *Profundiores vero.*] Proſitetur Cæleſtinus pontifex profundiores illas de prædeſtinatione ſanctorum quæſtiones ab apoſtolica ſede nequaquam definitas eſſe, illaſque tantum ſtabilitas fuiſſe, quæ ad condemnandum errorem ſufficere poſſe videbantur. Baronius anno prædicto num. 185.